

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 254. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358542688/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Virkeligheden. Attraen bliver saaledes en Sygdom, der slaar ind og som fører til Selybeskuelse og Selvmord. Man høre Roquairol skildre sig selv i et Brev (*Titan*, 3dje B. 88 Zykel):

«Se kun paa mig, jeg tager min Maske af, krampagtige Bevægelser gaar over mit Ansigt som paa Folk, der har taget Gift. Jeg har drukket mig fuld i Gift, jeg har slugt Giftkuglen, Jordkuglen. — Jeg er som et udhulet Træ, forkullet af *en fantastisk Ild*. Naar Jegets Indvoldsorme, Vrede, Henrykkelse, Elskov og andre lignende af og til giver sig til at krybe om i mig og fortære hinanden, saa ser jeg fra mit Jeg ned paa dem, og jeg skærer dem i Stykker som Polyper og stikker dem ind i hinanden. Saa ser jeg atter som Tilskuer paa min Skuen, og da dette gaar for sig i det Uendelige, hvad har man saa af det Alt? Naar Andre har en Tros-Idealisme, saa har jeg *en Hjærtets Idealisme*, og Enhver, der ofte har gennemlevet alle Følelser, paa Teatret, paa Papiret eller paa Jorden, har den som jeg. Hvad nytter det til? — Ofte ser jeg paa Bjergene og Floderne og Landet rundt om mig, og det er mig, som kunde de hvert Øjeblik flage fra hverandre og gaa op i Røg, og jeg med . . . Der gives en kold, kæk Aand i Mennesket, hvem Intet angaar, ikke engang Dyden, thi han vælger den, hvis han vil, og han er dens Skaber, ikke dens Skabning. Jeg oplevede engang paa Havet en Storm, hvor Vandet rasende og kamtakket og skummende splittedes og kastedes i Bølger, medens den stille Sol saa til foroven — bliv saadan! Hjertet er Stormen, Himlen det er Jeget! . . . Tror Du, at Roman- og Tragedieforfatterne, Genierne iblandt dem, der tusinde Gange tilbunds har efterabet Alt, det Guddommelige og det Jordiske, er anderledes end jeg? hvad der i Virkeligheden holder dem og de Øvrige oppe, det er Sulen efter Penge og Ros . . . Aberne er Genierne blandt Dyrene; og Genierne er Aber i æstetisk Eftergøren, i Hjerteløshed, Ondskab, Skadefryd, Vellyst og — Lystighed.»

Han fortæller, hvorledes han uden selv at føle Andet end en af Kedsomhed udspringende Drift har besnæret sin Vens Søster:

«Jeg mistede Intet — i mig er ingen Uskyld — jeg vandt Intet — jeg hader Sansernes Lyst — den sorte Skygge, som Nogle kalder Anger, fo'r bred afsted efter Tryllelygtens Ilygtende, brogede Lystbilleder. Men er det Sorte mindre optisk end det Brogede?»